6 Μαΐου 2026

Αγία Σοφία (Χορτοκορίδου) η εν Κλεισούρα ασκήσασα η εκ Πόντου (1883 – 6 Μαΐου 1974)

/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Συναξαριακές Μορφές

Η ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ ΣΟΦΙΑ

ΒΙΟΣ – ΘΑΥΜΑΣΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ – ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Το 1883 γεννιέται σε χωριό της Τραπεζούντας του Πόντου η Σοφία Χορτοκορίδου, η «ασκήτισσα της Παναγιάς». Παντρεμένη στον Πόντο με ένα σύζυγο που εξαφανίστηκε (μάλλον όχι με δική του ευθύνη) μετά από επτά χρόνια γάμου και μητέρα ενός παιδιού που, νεογέννητο, φαγώθηκε από χοίρους, ήρθε στην Ελλάδα παρασυρμένη από τη λαίλαπα του πολέμου και ολοκλήρωσε τη ζωή της στο μοναστήρι του Γενέθλιου της Θεοτόκου στην Κλεισούρα Καστοριάς.

Η ψυχή της ανέπνεε το Χριστό και την Παναγία με την απλοϊκή αγάπη των

ταπεινών, που αισθάνονται τα ιερά πρόσωπα της πίστης ως φίλους και συγγενείς τους, εμβαθύνοντας στο μυστήριο της πανανθρώπινης αγάπης απλά και συγκλονιστικά, με την τρομακτική ευθύτητα και την ειλικρίνεια ενός παιδιού, που προκαλεί το σεβασμό, αλλά και τρομάζει γιατί αφαιρεί τις μάσκες της ατσαλάκωτης και καθώς πρέπει «εντιμότητάς μας» και της καλής μας υπόληψης, που νομίζει ότι ζει ενάρετα χωρίς να ρίχνεται στο ηφαίστειο της αγάπης. Είναι οι περίφημοι ” πτωχοί τω πνεύματι” του Ευαγγελίου, που ζουν τα διδάγματα του χριστιανισμού χωρίς να διυλίζουν τον κώνωπα με τη βοήθεια της ακαδημαϊκής θεολογίας.

«Ένας είναι ο Κύριος και μία η Κυρία» έλεγε (εννοούσε το Χριστό και την Παναγία), «όλοι εμείς οι άλλοι είμαστε αδελφοί». Δασκάλα πολλών απλών ανθρώπων, κυρίως γυναικών, μετέδιδε την ταπείνωση και την αγάπη με κάθε λόγο και κάθε κίνησή της ήταν μια θαυμαστή προσωπικότητα χωρίς μελανά σημεία, ένα χόρτο της γης, παρόμοιο σε πολλά με τους διά Χριστόν σαλούς, αθέατο από τους υπερήφανους και μορφωμένους, αλλά εκτιμημένο από τους ταπεινούς, τους ομοίους της.

ΘΑΥΜΑΣΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Αγάπησε το Θεό και τους ανθρώπους με θαυμαστή δύναμη και η ζωή της πλουτίστηκε από εντυπωσιακές εμπειρίες επαφής με τη Θεοτόκο και διαφόρους αγίους.

Το 1967 χειρουργήθηκε από τον αρχάγγελο Γαβριήλ, στον καταυλισμό προσκόπων του Αμύνταιου, όπου την είχαν περιθάλψει σε κακά χάλια -δεν υπήρξαν αυτόπτες μάρτυρες του θαύματος -τί χαρά για το ρεαλισμό μας!- αλλά πλήθος ανθρώπων, μεταξύ των οποίων και γιατροί, την είδαν το βράδυ μισοπεθαμένη από μια βρομερή πληγή που διαρκούσε μέρες και την επομένη τη βρήκαν με μια καλοραμμένη χειρουργική μαχαιριά που είχε γίνει μέσα στον καταυλισμό, γιατί δε βγήκε).

Όπως και πολλοί άγιοι, είχε επικοινωνία με τα άγρια ζώα, και ιδιαίτερα με μια αρκούδα του δάσους, αλλά και με φίδια και πουλιά.Θα αρκεστούμε ενδεικτικά μόνο σε αυτά,αν και είχε και πολλά άλλα χαρίσματα που έδειχναν οτι ήταν εν ζωή Αγία και αυτή είναι άλλωστε και άποψη όσων την γνώρισαν.

ΝΕΟ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Από τότε που άλλαξαν τα ημερολόγια, νήστευε και με το παλαιό και με το νέο, για να μη σκανδαλίζει κανέναν. Ποτέ δε δέχτηκε τιμές, αν και όσοι τη γνώρισαν φύλαξαν τα λόγια της ως θησαυρούς της συνείδησης. Είναι μια «Γερόντισσα», μια

Μητέρα της Εκκλησίας και πνευματική μητέρα πολλών ανθρώπων. Ήδη έχουν γραφτεί προς τιμήν της τροπάρια, από ανώνυμο πνευματικό της παιδί, στη νεοελληνική γλώσσα.

Υπάρχει ιστορικά δυστυχώς η τάση σε αυτούς που ακολουθούν το παλαιό ημερολόγιο να οικειοποιηθούν, την Γερόντισσα, κάτι που δεν ανταποκρίνεται βεβαίως στην πραγματικότητα, μέχρι να την απαγάγουν προσπάθησαν όσο ζούσε, αλλά αυτό και άλλα λυπηρά γεγονότα δεν είναι του παρόντός και θα μείνουμε μόνο σε αυτή την επισήμανση απλώς προς χάρη της ιστορικής αλήθειας.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Έλεγε: «Ο φόβος του Θεού κάνει σοφό τον άνθρωπο. Ποιος είναι ο φόβος του Θεού; Όχι να φοβάσαι το Θεό, αλλά να φοβάσαι να μη στενοχωρήσεις τον άλλο, να μην τον βλάψεις, να μην τον αδικήσεις, να μην τον κατηγορήσεις. Αυτή είναι η σοφία. Ύστερα τα άλλα, για να ζήσεις, σε φωτίζει ο Θεός τί να κάνεις»

«Να ψάχνετε να βρίσκετε τους φτωχούς και να μαζεύετε να πάτε να τους βοηθάτε. Αυτά θέλει ο Θεός, όχι να πηγαίνετε τάχα να προσεύχεστε στην εκκλησία»

«Η ελεημοσύνη κρυφή να είναι, μόνον ο Θεός να ξέρει»

«Αχ, να ξέρατε τί έπαθε ο Κύριος την Τετάρτη και την Παρασκευή, τίποτα δε θα βάζατε στο στόμα σας. Ούτε ψωμί, όχι λάδι. Μη μαντζιρίζετε (=τρώτε αρτύσιμα) Τετάρτη και Παρασκευή»

«Οι άγγελοι μιλάνε κάθε μέρα. Ο Θεός στέλνει τους αγγέλους, να δουν αν ο κόσμος μετανοεί»

«Η Παναγία κλαίει, κάθε μέρα κλαίει. Λέει στον Υιό της: Υιέ μου και Θεέ μου, δώσε στον κόσμο σοφία, συγχώρησε τον κόσμο»

«Το στόμα να γίνει βασιλικός και τριαντάφυλλο».

ΝΕΩΤΕΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΙΟΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΗΣ

Το 2009 στην Καστοριά και στην διημερίδα που οργάνωσε η Ιερά Μητρόπολη Καστοριάς με θέμα τους “Εν Καστορία τιμωμένους Αγίους” έγινε εκτενή αναφορά στον βίο της, ενώ ο επιχώριος Επίσκοπος Καστορίας κ.κ. Σεραφείμ τόνισε την προσωπική του πίστη, όπως και του ποιμνίου της τοπικής εκκλησίας, στην Αγιότητα της, επισήμανε ότι υπάρχει ήδη ακολουθία και εικόνα της, ενώ πρόσθεσε ότι έχουν ξεκινήσει και θα γίνουν και τα επόμενα έτη, όλες οι κανονικές ενέργειες από την Ιερά Μητρόπολη Καστορίας για την επίσημη Αγιοποίηση της από το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, όπως απαιτεί η κανονική τάξη της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Απολυτίκιο. Ήχος γ΄. Την ωραιότητα.

Σοφίας γέγονας, μήτερ αοίδημε, Σοφία, σέμνωμα, της Θεομήτορος, εν τη Μονή ασκητικώς τον βίον σου διελθούσα,όθεν και απείληφας των καμάτων σου έπαινον, κατατραυματίσασσα των δαιμόνων τας φάλαγγας, και πρέσβειρα Χριστώ παρεστώσα, μη επιλάθου των πόθω τιμώντων σε.

Μεγαλυνάριο.

Σοφισθείσα, μήτερ, πνευματικώς, όλον σου τον βίον εν τελεία υπομονή διήλθες, Σοφία, και νην του σου Νυμφίου το κάλλος εποπτεύεις εν ταις παστάσιν αυτού.

Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ

Η Μονή του Γεννεθλίου της Θεοτόκου όπου ασκήτευσε η Γερόντισσα,βρίσκεται σε

υψόμετρο 970 μέτρα στα όρια των νομών Καστοριάς και Φλώρινας και απέχει 35 χιλ. από την Καστορία, 70 χιλ. από την Φλώρινα και 22 χιλ. από την Πτολεμαΐδα. Ιδρύθηκε περίπου στα 1314 από τον Κλεισουριώτη ιερομόναχο Νεόφυτο και ανακαινίστηκε το 1813 από τον Κλεισουριώτη ιερομόναχο της Μονής Ιβήρων του Αγίου Όρους Ησαΐα Πίστα μετά από όραμα της Παναγίας.

Είναι ρυθμού τρίκλιτης ξυλόστεγης τρουλαίας βασιλικής με νάρθηκα και περιβάλλεται από ένα τεράστιο ορθογώνιο φρουριακό συγκρότημα, εντός του οποίου είναι κτισμένο το καθολικό. Κοσμείται με αξιόλογες τοιχογραφίες, έργα των Χιοναδιτών αγιογράφων Γεωργίου και Γεωργίου. Το ξυλόγλυπτο τέμπλο χρυσώθηκε το 1772 από τον Κωνσταντίνο Κτίπα από το Λινοτόπι.

Κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα η Μονή φιλοξένησε και περιέθαλψε πολλούς Μακεδονομάχους με πρώτο τον Παύλο Μελά, αλλά και κατά τη διάρκεια της Κατοχής υπήρξε κρησφύγετο όλων ταλαιπωρημένων από τους Γερμανούς κατοίκων της περιοχής. Όταν το 1903 οι Τούρκοι έκαψαν το γειτονικό χωριό Βαρικό πολλοί κάτοικοί του βρήκαν καταφύγιο στο μοναστήρι. Από το 1993 λειτουργεί ως γυναικεία κοινοβιακή Μονή με ηγουμένη τη γερόντισσα Ανυσία, που μαζί με την υπόλοιπη μοναστική αδελφότητα προσπαθούν να «αναστήσουν» το σημαντικό αυτό λατρευτικό κέντρο της Δυτικής Μακεδονίας.

Στα χρόνια που στη Μονή δεν υπήρχε μοναστική αδελφότητα και οργανωμένη κοινοβιακή ζωή, ασκήτευσε η γερόντισσα Σοφία που καταγόταν από τον Πόντο. Ήρθε νέα και δούλευε πολύ ως τα βαθιά γεράματά της και την αγαπούσανε όλο το χωριό.

Εκοιμήθη στις 6 Μαΐου 1974 και τάφηκε εκεί και θεωρείται αγία από πολλούς Δυτικομακεδονές που την γνώρισαν. Τα λείψανά της σώζονται στο μοναστήρι και εκτίθενται προς προσκύνηση στους επισκέπτες, αν το ζητήσουν από τις μοναχές.

πηγή: *http://www.mpetskas.gr/ & http://anavaseis.blogspot.com/*

αναδημοσιεύουμε από: *Ζωηφόρο*